

Українські біженки...

(Закінчення зі стор. 5)

матерями (58 відс.), мають вік 10-18 років. 47 відс. відвідують польську школу, 8 відс. – українську онлайн-школу, 27 відс. – польську та українську школи, 18 відс. – ніде не навчаються.

Володіння польською мовою

Серед респонденток 45 відс. знають польську мову, кожна п'ята розуміє польську, але не розмовляє нею. Вивчали польську мову 81 відс. респондентів. На сьогодні вони здебільшого навчаються на курсах, організованих фондами, асоціаціями (45 відс.) та самостійно (27 відс.). Важливо, що вони все ще вивчають польську мову (57 відс.).

Побутові умови

Більшість опитаних жінок перебувають у Польщі рік і більше (73 відс.). Більше половини (52 відс.) ніколи не були в Польщі до міграції у воєнний час. Три чверті проживають у Польщі у великих містах з населенням понад 500 тис. мешканців. 66 відс. живуть в орендованих квартирах або кімнатах.

Якість життя

Жінки-біженки найкраще оцінили за шкалою (від 1 до 5) стан безпеки за місцем проживання, міського транспорту та власної освіти. Найнижчі оцінки отримали оплата праці, матеріальне становище сім'ї та роботи, а також охорона здоров'я.

Взаємини з поляками

Більшість жінок-біженців вважають, що місцеве населення ставиться до них байдуже (43 відс.) або тепло та дуже тепло (47 відс.). На противагу цьому, респондентки оцінюють своє ставлення до місцевого населення як нейтральне (32 відс.) і тепле та дуже тепле (64 відс.). Існує чітка кореляція між оцінкою свого ставлення до поляків і ставлення поляків до жінок-біженок.

Аж 42 відс. опитаних жінок вважають, що ставлення поляків до них

погіршилося з моменту їхнього приїзду, третина не помітила жодних змін, третині було важко сформулювати думку з цього приводу.

Адаптаційні проблеми

Серед дітей жінок-біженок третина зазнала погіршення самопочуття і поведінки після прибуття до Польщі; приблизно така ж частка дітей, за словами їхніх матерів, покращила свою поведінку. Серед жінок 62 відс. живуть у населеному пункті, до якого вони прибули. Решта жінок-біженок змінили місце проживання. Більше половини респонденток не виїжджали в Україну з часу перебування в Польщі.

Найбільш обтяжливими проблемами для жінок-біженок є відсутність чітких планів на майбутнє (60 відс.), розлука з родичами, які залишилися в Україні (60 відс.), страх за життя сім'ї в Україні (41 відс.), відсутність достатніх фінансових ресурсів для проживання (40 відс.) та незнання польської мови (35 відс.).

Робота

Серед респонденток 52 відс. працювали. 16 відс. не працювали через догляд за дитиною. Більшість жінок працювали в Польщі (63 відс.), деякі працювали віддалено в Україні (23 відс.) або в іншій країні (8 відс.). Серед тих, хто працював, лише третина мала роботу, що відповідає їхній кваліфікації.

Серед тих, хто не працював, кожна четверта біженка активно шукала роботу, а 36 відс. мали такий намір у найближчому майбутньому.

Відповідаючи на запитання про перешкоди на шляху до працевлаштування, вони переважно вказують на мовні проблеми (77 відс.), низькооплачувану роботу (50 відс.), невизнання диплому (41 відс.), роботу, що не відповідає кваліфікації (38 відс.).

Суспільні практики

У нинішньому місці проживання жінки-біженки найчастіше брали участь у мовних курсах (69 відс.), культурних заходах (39 відс.), групах підтримки (31 відс.), інтеграції на

робочому місці (28 відс.) та волонтерстві (28 відс.).

Психологічне здоров'я

Серед респонденток 44 відс. можуть мати тривожний розлад за шкалою GAD-7. Депресивні симптоми, діагностовані за шкалою PHQ-9, були виявлені у 45 відс. (помірна та помірно важка депресія). Високий рівень стресу за шкалою PSS-10 спостерігався у 58 відс. Психологічною допомогою користувалася третина респондентів. Важливо, що більшість опитаних жінок використовували активні стратегії подолання стресу (68 відс.) або зверталися за порадою та допомогою до інших (41 відс.). Стратегії, спрямовані на зміну емоцій шляхом зайняття себе чимось іншим, використовували 45 відс., кожна третя респондентка втішає себе тим, що може бути гірше, кожна четверта молиться, а кожна п'ята приймає заспокійливі засоби.

Найбільш виснажливими проблемами психічного здоров'я серед респондентів є неможливість планувати майбутнє (75 відс.), невпевненість через незнання, коли закінчиться війна, відсутність контакту з родиною (51 відс.) та відсутність роботи, що відповідає їхній кваліфікації (49 відс.).

Пляни на майбутнє

42 відс. мають намір повернутися в Україну, 47 відс. – залишитися в Польщі назавжди або на деякий час. Жінок-біженців також запитали, що змусило б їх повернутися в Україну. Найчастіше згадували закінчення війни (67 відс.), припинення військових дій та авіоударів (43 відс.), добре оплачувана робота в Україні (38 відс.), ліквідація корупції (31 відс.), любов до України (31 відс.), вищий рівень життя в Україні (28 відс.), бажання жити і розвиватися в Україні (27 відс.).

Поверненню в Україну перешкоджає відсутність умов для безпечно-го проживання (80 відс.), відсутність високооплачуваної роботи в Україні (32 відс.), кращі умови життя в Польщі (19 відс.) та наявність опла-

чуваної роботи (13 відс.).

Що змінилося між 2022 та 2023 роками

Хоча дослідження не було панельним, його можна розглядати як приклад відстежувального дослідження, тобто опитування однієї і тієї ж групи населення в два моменти часу.

По-перше, жінок-біженок було важче залучити до участі в опитуванні, ніж роком раніше, що може бути пов'язано з втратою часу опитування та браком часу, поганим психологічним станом.

По-друге, дослідження мало реплікаційну функцію і підтвердило основні параметри жінок-біженок, які прибувають до Польщі, з точки зору статусу, місця проживання, освіти. Як і в першому дослідженні, ми мали у вибірці переважно представниць українського середнього класу.

По-третє, помітні форми інтеграції в польське суспільство. Більше жінок-біженців розмовляють польською мовою, переважає більшість проживає в орендованому житлі, частіше мають роботу і частіше мають намір залишитися в Польщі.

По-четверте, очевидними є порушення психічного здоров'я і добробут жінок-біженок, що підтверджується проведеною діагностикою (у першому дослідженні три чверті мали симптоми ПТСР, виміряні за шкалою RHS-15). З одного боку, це наслідки травми війни, а з іншого – відсутність можливостей планування життя в такому „міжчасі“ та проблеми, які виникають через поточну життєву ситуацію, мають негативний вплив.

Зрештою, можна зробити висновок, що серед спільноти біженців виникає поділ на дві групи. Одна група залишилась в Польщі до кінця війни, розглядаючи своє перебування тут як своєрідну „залю очікування“. З цієї групи діти не ходять до польських шкіл, не всі матері працюють, вчать мову або думають про своє майбутнє в Польщі. Коли війна закінчиться, вони повернуться до своєї країни.

Друга група інтегрується в польське суспільство. У цій групі жінок є знання мови, подальша мовна освіта, працевлаштування, відправлення дітей до польських шкіл і бажання залишитися в Польщі.

Методологічна примітка

Дослідження проводилося за допомогою методології CAWI – онлайн-опитування. Вибірка для дослідження була випадковою. Дослідження проводилося наприкінці жовтня-на початку листопада 2023 року. Для аналізу було відібрано 466 опитувань. Респонденти були рекрутовані шляхом надсилання опитування учасникам мовних курсів, учасникам інтеграційних занять, що проводяться різними асоціаціями, а також шляхом розміщення опитування в соціальних мережах для українців по всій Польщі. Опитувальник також був розміщений на порталі „Сіестра“ для українських жінок.

Окрім керівника проекту, д-ра Пьотра Длугоша з Університету Комісії народної освіти у Кракові до складу дослідницької групи також увійшла д-р Домініка Іздебська-Длугош із Ягелонського університету.

Переклад д-р Павел Левчук

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩАТАРСЬКИЙ КЛУБ

KLK Cordially Invites Members, Family & Friends to the 2024 KLK Ski Races & Winter Weekend Our Centennial Anniversary

DATE: SATURDAY MARCH 2, 2024
PLACE: HUNTER MOUNTAIN, NY

Registration begins bright & early at 9:00AM
Opening ceremony begins at 11:15AM
Races begin at approximately 11:30AM

Snowboarders welcome!

Race and lift tickets will be available at KLK registration table.

THE AWARD CEREMONY AND DINNER WILL BE HELD AT THE COPPER TREE RESTAURANT AT
HUNTER MOUNTAIN AT 7:00PM

ADULTS & TEENS AGE 15 & OVER - \$65
CHILDREN AGES 14 & UNDER - \$35
CHILDREN AND YOUNG ADULTS TO AGE 18 - FREE IF KLK MEMBERS
PLEASE WEAR YOUR "YSHYVANKY" TO THE AWARD CEREMONY

Visit our website at www.klkusa.com for registration forms or please send an email to info@klkusa.com or call
Miroslawa Moroch at (646)265-1463 or Mariana Livcha at (917)797-7371 for more information.